

ชื่อเรื่อง : รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ( ป. 1-3 )

ชื่อผู้วิจัย : สุทธิทิพย์ งามนิล และคณะ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม โดยนักวิจัยหลักจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) และเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ระยะคือ

ระยะที่ 1 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) โดยการศึกษา วิเคราะห์เพื่อพัฒนารูปแบบโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างนักวิจัยหลักของโครงการ ศึกษาพิเศษ ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง และได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PICA ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 นำเสนอข้อมูล (Presentation) ขั้นที่ 2 เพิ่มพูนการคิด (Increase) ขั้นที่ 3 ผลิตองค์ความรู้(Construction) ขั้นที่ 4 สู่การนำไปใช้ (Application)

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) จำนวน 6 คน และนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ อุทัยธานี และชัยนาท จำนวน 114 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PICA ใน 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) 2) แบบทดสอบวัดความสามารถการคิดอย่างมีเหตุผล นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PICA มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ นักเรียนในช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมดมีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 2) นักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ( ป.1-3 ) ที่ได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PICA มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลหลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

## คำนำ

การคิดเป็นกลที่สำคัญที่ใช้ในการเรียนรู้ เป็นทักษะและกระบวนการเรียนรู้ที่มีผลต่อการพัฒนาเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคต เป็นคุณลักษณะหนึ่งที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดขึ้นในเด็กไทย การคิดเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิด สามารถทำได้โดยการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

คณะวิจัยของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ร่วมกับคณะครูศึกษานิเทศก์ นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป. 1 – 3) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการคิดของผู้เรียน โดยตั้งชื่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้นี้ว่า “รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ PICA” ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 นำเสนอข้อมูล (Presentation) ขั้นที่ 2 เพิ่มพูนความคิด (Increase) ขั้นที่ 3 ผลิตรายการความรู้ (Construction) และขั้นที่ 4 นำไปใช้ (Application) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล ช่วยให้ครูมีรูปแบบการสอนพัฒนาการคิดที่ดี มีประสิทธิภาพ

คณะวิจัยขอขอบพระคุณ คณะครู ศึกษานิเทศก์ นักเรียน และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ทุ่มเท และเสียสละให้การดำเนินงานโครงการวิจัยรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 (ป.1-3) ประสบผลสำเร็จลุล่วงด้วยดี ทำให้ได้รูปแบบการสอนที่มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

นางสาวสุภาทิพย์ งามนิล

นางสาวพรศิริ เขี่ยมแก้ว

นายสุชาติ จันทรดอกไม้

นายมงคล จันทร์ภิบาล

นางบังอร พรทิวานุกูล